

СТАРТОВИЙ ПАКЕТ

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ БАТЬКІВ

Видавництво:

Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego
plac Dominikański 6
50-159 Wrocław
Tel.: (71) 772 49 00
E-mail: info@wcrs.wroclaw.pl

Перше перероблене видання

Співробітництво:

Відділ освіти муніципального управління Wrocław

Брошуру підготували:

dr Oliwia Tarasewicz-Gryt (перше видання)
Aleksandra Kosior (перше видання і перше перероблене видання)

Консультація та концепція листів шаблонів:

Aleksandra Thannhaeuser
Magdalena Tutar

Переклад:

Piotr Tokarek (англійська, перше видання)
Wojciech Poros (українська, перше видання)
Yana Sardak (українська, перше перероблене видання)

Графічний дизайн:

Aleksandra Kucewicz (перше видання)
Weronika Sroga-Tarka (українська, перше перероблене видання)

Електронну брошуру польською, англійською та українською мовами можна завантажити за посиланням: www.wielokultury.wroclaw.pl

Wspólnie

wrocławskie
centrum rozwoju
społecznego

Przy wsparciu UNICEF. Wydatek został poniesiony/ Zadanie jest realizowane w ramach Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 09.06.2022 oraz Letters of exchange for the provision of support related to emergency refugee respons in Wrocław z 09.06.2022.

Вроцлав, 2022

ЗМІСТ

1. ВСТУП	1
2. ПЕРЕД ЗАПИСОМ ДО ШКОЛИ	3
3. СХЕМА ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ В ПОЛЬЩІ	7
4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ ТА НАВЧАННЯ В ШКОЛІ	12
5. ЗВ'ЯЗОК ШКОЛИ З БАТЬКАМИ	16
6. ПЕРЕБУВАННЯ ДИТИНИ В ШКОЛІ	20
7. МОВА	21
8. ЧОГО ОЧІКУЄ ШКОЛА ВІД БАТЬКІВ	21
9. ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ	27
10. СЛОВНИК	

Цей довідник ми адресуємо батькам учнів, які починають або продовжують навчання в Польщі й походять з іншої країни або повертаються до Польщі з еміграції.

У ньому ми розмістили інформацію про польську систему навчання та вказівки, як розібратися в тому, що відбувається в школі. Бажаючи полегшити учням і батькам адаптацію до нових умов, ми пояснюємо, як функціонують державні школи в Польщі та як в них адаптуватися.

Довідник ми поділили на 2 частини, кожна з яких адресована окремо батькам та учням. У кінці міститься корисний словничок шкільних понять, а також зразки документів, необхідних для спілкування батьків зі школою.

Обов'язкова шкільна освіта та вік.

Дитина зобов'язана брати участь у шкільних заходах до повноліття, тобто до 18 років.

Батьки дітей до 18 років несуть юридичну відповідальність. Це означає, що діти не можуть самі приймати рішення, ходити на прийом до лікаря та подорожувати. У таких ситуаціях дитину має супроводжувати один із батьків або законний опікун.

Перед записом до школи:

Пам'ятайте – ваша дитина має такі ж права, як польські діти. Відповідно до польського законодавства діти, які не є громадянами Польщі і на яких поширюється обов'язок шкільного навчання (*obowiązek szkolny*), користуються навчанням та доглядом у державних початкових школах (*szkoły podstawowe*), державних художніх школах, в середніх школах (*placówki i szkoły ponadpodstawowe*) на на умовах, ідентичних тим, які стосуються громадян Польщі.

Як вибрати школу?

ПОЧАТКОВА ШКОЛА (*szkoła podstawowa*)

Якщо ви хочете записати дитину в початкову школу, вам необхідно зробити наступне:

- Виберіть найближчу школу до вашого місця проживання.
- Підготуйте 2 екземпляри заяви з проханням зарахування до початкової школи (їх можна написати від руки).

Пам'ятайте про необхідність внесення даних з паспорта, а також адреси проживання та номер телефону. Зразок заяви ви зможете знайти в нашій публікації.

- Подайте заяву до школи. Пам'ятайте про те, що один екземпляр заяви ви залишаєте у школі, а другий (з печаткою, яка підтверджує прийняття заяви) маєте забрати з собою.
- Очікуйте на рішення. Якщо у школі, куди ви подаєте документи, є вільні місця, вашу дитину зарахують. Якщо ж ні, вашу дитину направлять до іншої школи. Про прийняте рішення Вам повідомлять якнайшвидше.

Запис дитини до **двомовної, спортивної школи або міжнародних класів школи** відбувається за умови наявності вільних місць, а також на підставі результатів перевірки фізичної підготовки та мовної компетенції відповідно до профілю класу.

Якщо ви хвилюєтеся, що вашій дитині буде важко в польській школі, ви можете записати її в **підготовчий клас**. Пропозиція спрямована на іншомовних дітей – включно з дітьми іноземців та дітьми, які повертаються до Польщі з еміграції. У підготовчому класі діти мають більше занять польською мовою. Вони вивчають повсякденне спілкування, а також вивчають слова та фрази з математики, природи, історії та інших шкільних предметів. Вони знайомляться з польською культурою, беруть участь у тематичних уроках та інтеграційних заходах, знайомляться з містом. При цьому дитина не втрачає рік, тому що виконує базову програму для свого рівня. https://bit.ly/klasy_przygotowawcze

ВАЖЛИВО: приймальні платформи розроблені виключно польською мовою. У випадку проблем із розумінням варто попросити про допомогу осіб, які володіють польською мовою.

Wrocław, dn

.....
.....
.....
(nazwa szkoły)

PODANIE O PRZYJĘCIE DO SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Proszę o przyjęcie do Szkoły Podstawowej

.....
(imię i nazwisko kandydata)
do klasy

DANE UCZNIĄ

Data i miejsce urodzenia

PESEL

Dokładny adres zamieszkania

DANE RODZICÓW/OPIEKUNÓW

Imię i nazwisko matki

Imię i nazwisko ojca

Imiona i nazwiska opiekunów

Dokładny adres zamieszkania

Tel. kontaktowy matki

Tel. kontaktowy ojca

.....
(podpis rodzica/opiekuna)

ПІСЛЯПОЧАТКОВА ШКОЛА (szkoła ponadpodstawowa)

Щоб потрапити до післяпочаткової школи, учень мусить відповідати визначеним критеріям та надати наступні документи:

- свідоцтво про закінчення початкової школи,
- якщо школа здійснює професійне навчання, медичну довідку про відсутність протипоказань оволодінню певною професією.

Якщо претендентів на зарахування буде більше, ніж вакантних місць у школі, заклад може ввести додаткові критерії.

Всю необхідну інформацію про зарахування до післяпочаткової школи можна знайти на веб-сторінці:

<https://rekrutacje.edu.wroclaw.pl>

Що потрібно для зарахування до школи (на кожному рівні):

Для зарахування потрібно надати **шкільне свідоцтво або довідку**, видану попереднім навчальним закладом, яка підтверджує, що дитина ходила до школи за кордоном, та вказує клас або етап освіти, який вона закінчила. Документ має бути перекладений польською мовою. Це допоможе вчителям спланувати роботу з учнем.

Мовний тест. Школа має право провести дитині тестування, яке визначить рівень володіння польською мовою. Якщо виявиться, що мовна компетенція учня не є достатньою, школа рекомендуватиме записати дитину до нижчого класу. Це не є обов'язковим, але якщо батьки не погодяться на таке рішення, існує велика імовірність, що дитина матиме проблеми із засвоєнням інформації з окремих предметів.

Документ із психологічно-педагогічної консультації.

Якщо учень має висновок із психологічно-педагогічної консультації, його необхідно надати в школу. Це допоможе вчителям адаптувати методи роботи й програми навчання до учня, а також надасть можливість записати учня на коригувальні заняття. Такий документ також допоможе з'ясувати причину виникнення шкільних труднощів. https://bit.ly/poradnie_p-p

Якщо ви вважаєте, що ваша дитина повинна пройти діагностування, зверніться до Психологічно-педагогічної консультації.

Важливо: пам'ятайте, що такий документ ніколи не пошкодить вашій дитині, а лише допоможе в кращому розвитку!

Медична документація. Необхідно надати в школу інформацію, яка стосується здоров'я вашої дитини. Обов'язково вкажіть про наявні у дитини хронічні захворювання (такі як цукровий діабет, епілепсія тощо), а також алергій. Завдяки цьому допомога, яку в разі потреби надасть шкільна медсестра, буде ефективною.

Довідка про інвалідність дитини. Якщо дитина є особою з інвалідністю, такий документ може отримати один із батьків або законний представник. Завдяки цьому дитина може скористатися багатьма знижками та пільгами. https://bit.ly/orzeczenie_niepelnosprawnosc

Схема освітньої системи в Польщі

У Польщі навчання є обов'язковим до досягнення дитиною 18 років. Спочатку воно охоплює початкову школу (8 років), потім,

залежно від здібностей та бажання учня, загальноосвітній ліцей (liceum ogólnokształcące, 4 роки), технікум (technikum, 5 років) або професійно-технічне училище (szkoła branżowa, I ступеня – 3 роки навчання, II ступеня – 2 роки навчання). Після закінчення ліцею, технікуму чи професійно-технічного училища II ступеня учень має право скласти випускні іспити (egzamin maturalny) та продовжувати навчання у вищому навчальному закладі (wyższa uczelnia).

ІСПИТИ В ПОЛЬСЬКИХ ШКОЛАХ

– **Іспит восьмикласника (egzamin ósmoklasisty)** – іспит, який учні пишуть навесні у 8 класі початкової школи. Іспит складається з 3 частин: польська мова, математика та сучасна іноземна мова. Не виключено, що в найближчі роки буде введено четвертий предмет за вибором (біологія, хімія, фізика, географія або історія).

– **Іспити, які підтверджують професійну кваліфікацію** – це іспити, які проводяться під кінець навчання в технікумах та професійно-технічних училищах. Вони охоплюють професійно-технічні предмети.

– **Випускні іспити** – це іспити для учнів загальноосвітнього ліцею, технікуму або професійно-технічного училища II ступеня. Випускні іспити мають на усну та письмову частини.

Усна частина:

- іспит з польської мови (без визначення рівня),
- іспит з сучасної іноземної мови (без визначення рівня).

Письмова частина:

- іспит з польської мови (на базовому рівні),
 - іспит з математики (на базовому рівні),
 - іспит з сучасної іноземної мови (на базовому рівні),
 - іспит з обраного додаткового предмету (на профільному рівні),
- Випускні іспити можна також письмово скласти з обраних учнем додаткових предметів.

Результати окремих випускних іспитів беруться до уваги під час прийому на навчання до вищих навчальних закладів.

Іспити – полегшення для іноземців – діти, які не є поляками і польські громадяни, які прибувають з-за кордону, також мають право на спеціальні умови під час державних іспитів в початковій школі:

- можливість скласти іспити в окремому залі,
- збільшення тривалості іспитів,
- застосування інших критеріїв оцінювання, як у випадку учнів, що мають труднощі в навчанні, – в обґрунтованих випадках та тільки за згодою директора Округової екзаменаційної комісії (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna).

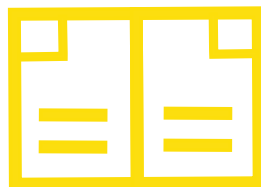
Шкала оцінювання

У класах 1–3 початкової школи вчителі виставляють описові оцінки. Починаючи від четвертого класу початкової школи, учні оцінюються за шкалою від 1 до 6, де 6 – це найвища оцінка, а 1 – найнижча. Від учня очікують оволодіння матеріалом щонайменше на допустимому рівні – на допустиму оцінку.

Після узгодження з вчителем, оцінки (негативні) можна виправляти.

Оцінки з предметів:

- 1 – незадовільно (niedostateczna, ndst.)
- 2 – допустимо (dopuszczająca, dop.)
- 3 – задовільно (dostateczna, dst.)
- 4 – добре (dobra, db.)
- 5 – дуже добре (bardzo dobra, bdb.)
- 6 – відмінно (celująca, cel.)

Учні впродовж навчального року отримують також оцінки за поведінку. Підсумкова виставляється вкінці семестрів:

- дуже погана (naganne)
- невідповідна (nieodpowiednie)
- правильна (poprawne)

- добра (dobrze)
- дуже добра (bardzo dobre)
- відмінна (wzorowe)

Організація навчального року та навчання в школі

Навчальний рік починається в польських школах 1 вересня та закінчується на останньому тижні червня. У таблиці знайдете найважливіші святкові та вихідні дні. Про інші вихідні дні, які можуть випасти під час тривання навчального року, вам повідомить школа.

МІСЯЦЬ	СВЯТКОВІ/ВИХІДНІ ДНІ
ВЕРЕСЕНЬ	01.09 – початок навчального року
ЖОВТЕНЬ	14.10 – День національної освіти, День вчителя (Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Nauczyciela) – вихідний день тільки у деяких школах
ЛИСТОПАД	01.11 – День всіх святих (Wszystkich Świętych, вихідний день) 11.11 – Свято незалежності (Święto Niepodległości, вихідний день)
ГРУДЕНЬ	23.12-01.01 – Різдвяні канікули (ferie świąteczne) 24-26.12 – Різдво (Święta Bożego Narodzenia)
СІЧЕНЬ	01.01 – Новий рік (Nowy Rok, вихідний день) 06.01 – Свято трьох царів, Богоявлення (Święto Trzech Króli, вихідний день)

СІЧЕНЬ/ЛЮТИЙ	Зимові канікули (ferie zimowe) – 2 тижні (точна дата відповідно до визначень Міністерства національної освіти (Ministerstwo Edukacji Narodowej))
БЕРЕЗЕНЬ/КВІТЕНЬ	Великдень (Święta Wielkanocne) – 6 днів (у березні або квітні – рухоме свято)
ТРАВЕНЬ	01.05 – День праці (Święto Pracy, вихідний день) 03.05 – Свято Конституції 3-го травня (Święto Konstytucji 3 Maja, вихідний день)
ЧЕРВЕНЬ	Закінчення навчального року (останній тиждень червня)
ЛИПЕНЬ	КАНІКУЛИ
СЕРПЕНЬ	КАНІКУЛИ

Пам'ятайте, що навчальний рік ділиться на два семестри (półroczna), а між ними є 2-тижневі зимові канікули.

Уроки – уроки в польських школах тривають 45 хвилин та зазвичай починаються о 8:00 годині. Варто, однак, мати розклад уроків дитини, тому що деякі школи працюють у двозмінному режимі або починають уроки о 7:30.

Перерви – між уроками учні завжди мають перерви. Зазвичай їх тривалість по 10 хвилин, але протягом дня є одна перерва на сніданок (15 хвилин) та обідня перерва (20 або 25 хвилин). Подбайте самостійно про поживний сніданок для дитини або запишіть її на обід.

Підручники – у початковій школі підручники купувати не обов'язково – їх учням видає школа. Слід берегти взяті підручники, якщо наприкінці року вони будуть пошкоджені, за них доведеться заплатити або купити нові примірники. У середніх школах підручники найчастіше купують батьки.

Обід – у більшості початкових шкіл є можливість придбати дитині обіди, за які батьки розплачуються щомісяця. Дитина потребує харчування, а у Вас не вистачає на це коштів? Запитайте в секретаріаті про можливість отримання фінансової допомоги.

Група продовженого дня (*światlica szkolna*) – якщо ваша дитина ходить у початкову школу, вона може користуватися шкільною групою продовженого дня. Група працює після уроків (найчастіше для молодших учнів), а також під час уроків. Якщо ваша дитина не бере участі в уроках релігії або виховання до життя в сім'ї (ці предмети – необов'язкові), вона зможе безпечно провести час на групі.

Плати – навчання в школі пов'язане з різними постійними (рада батьків (*rada rodziców*), страхування, класний внесок) та додатковими (шкільні екскурсії) витратами. Класний керівник (*wuchowawca klasy*) повідомить вас про оплати на перших батьківських зборах. Пам'ятайте, що не всі плати є обов'язковими, від деяких ви можете відмовитися.

Участь батьків у житті школи – якщо маєте час, ви можете долучитися до життя школи. Зі всілякими ініціативами вас ознайомить класний керівник. До чого ви можете долучитися? Можете допомогти в організації шкільних заходів, спекти пиріг чи допомогти підготувати прикраси для ярмарку. Кожна ініціатива вітатиметься!

Релігія та етика – батьки можуть записати учня на уроки релігії чи етики або на те й інше. Учень не зобов'язаний відвідувати ці заняття, але варто перевірити цю інформацію, оскільки вона може змінюватися.

Виховання для сімейного життя (WDŹ) – предмет для учнів польських початкових або середніх шкіл, метою якого є підготовка молоді до сімейного життя. Має статус факультативного предмета і охоплює учнів з четвертого класу основної школи.

Звільнення від уроків фізкультури (WF) – якщо дитина погано почувається, але все одно ходить до школи, батьки можуть написати одноразове звільнення від уроків фізкультури. Якщо дитина хронічно хвора і вам потрібне звільнення на цілих шість місяців або рік, ви повинні надати школі довідку від лікаря-спеціаліста (звільнення від сімейних лікарів не приймається).

Важливі документи

Учнівський квиток (legitymacja szkolna) – це документ, який видається кожній дитині, яка ходить до школи. Він надає право на законні пільги на залізниці (PKP) та в автобусному сполученні (PKS) - 37% знижки а також на безкоштовне користування міським транспортом у Вроцлаві. Учням доведеться мати з собою учнівський квиток щоразу, коли вони користуються такими послугами (також під час шкільних екскурсій).

Важливо: квиток необхідно підписати та проштампувати в секретаріаті на початку навчального року, в іншому випадку він не дійсний! Для оформлення квитка необхідна фотографія визначеного формату, яку можна зробити у фотостудії.

Велосипедна картка (karta rowerowa) – особа до 18 років зобов'язана мати документ на право користування велосипедом, електросамокатом та іншими електричними транспортними засобами. Таким документом може бути велосипедна карта. Оформити велосипедну картку можуть всі діти старше 10 років.

Велосипедну картку можуть видати 3 установи:

- Директор школи – якщо дитина є учнем початкової школи і має згоду батьків або законних опікунів.
- Директор обласного центру дорожнього руху – якщо дитина закінчила початкову школу.
- Підприємець, який керує центром підготовки водіїв, якщо він має спеціальний сертифікат, що підтверджує відповідність додатковим вимогам – якщо дитина закінчила початкову школу.

Статут школи (statut szkoly) – це найважливіший документ, який регламентує внутрішнє життя закладу, а також визначає його цілі та завдання, порядок їх реалізації. Статут також містить принципи системи оцінювання знань учнів, завдання педагогічних колективів, форми допомоги та догляду за учнями, що цього потребують, форми взаємодії із закладами, що надають фахову допомогу та консультації дітям (у тому числі працівники центру психолого-педагогічної консультації), принципи взаємодії таких органів як директор школи, рада школи, педагогічна рада, рада батьків та учнівська рада.

Зв'язок школи з батьками

Рутинні зустрічі та зв'язок

Школа створює можливість інформувати не лише можливі проблеми чи інциденти, але також і надавати позитивні відгуки про діяльність школи. Пам'ятайте, що спілкування зі школою –

це важливий елемент успіху дитини.

Батьківські збори (wywiadówka) – це зустріч із класним керівником, на якій він ознайомлює батьків із найважливішими подіями в житті школи.

Інформація, яку вчитель надає на зібранні, стосується всіх учнів. Якщо хочете поговорити про свою дитину та її результати навчання, можете зробити це приватно в кінці зустрічі. Іноді **збори відбуваються одночасно** для батьків учнів усіх класів. Якщо батьки мають кількох дітей і не мають можливості бути присутніми на всіх зборах, можна домовитися з класним керівником про зустріч в інший час.

Консультації – це зустріч із вчителями, які викладають різні предмети в школі. Цього ж дня Ви можете поговорити з кожним із них про успішність своєї дитини.

Шкільна інформація – інформацію про батьківські збори, консультації та інші важливі події надає класний керівник. Він сам обере форму зв'язку або передасть інформацію через учня. Це може бути повідомлено через електронний журнал, повідомлення SMS або email. Також можна отримувати інформацію про діяльність школи з веб-сторінки закладу та профілю в соцмережах.

Якщо ви маєте сумніви чи труднощі

У школі є багато осіб, які допоможуть вам вирішити проблеми, пов'язані з освітою дитини. Однак треба потрапити до відповідної людини.

Проблема з окремим предметом: вчитель предмету -> класний керівник -> педагог -> директор

Виховна проблема, пов'язана з вашою дитиною або іншими учнями: класний керівник -> педагог -> директор

Проблема, яка виникає з мовного бар'єра: вчитель польської мови як іноземної або міжкультурний асистент

Проблема з документацією, формальностями: секретаріат -> заступник директора -> директор

Кому повідомити про погане самопочуття дитини – коли учень погано почувається на уроці, він повинен повідомити про це вчителю. Учитель скерує учня до шкільної медсестри. У необхідності класний керівник або працівник секретаріату зателефонує батькам з проханням прийти до школи за дитиною.

Виняткові ситуації – у разі скоєння учнем забороненого діяння учнем (напр., вживання алкоголю, наркотиків, тютюнопаління, порушення правил суспільного співжиття) дирекція зв'язується з батьками. У разі відсутності зв'язку з батьками директор може подзвонити в поліцію.

Необхідно пам'ятати, що, якщо учень скоїть наведені вище діяння, він не буде усунений зі школи, але може бути покараний дуже поганою оцінкою за поведінку або можуть бути призупинені його права учня.

Якщо учень самовільно покине школу, школа не несе за нього відповідальності.

Підтримка педагога – педагог це особа, яка підтримує дітей у їх психофізичному розвитку, допомагає учням, які створюють виховні проблеми в школі, вирішувати їх, а також може допомогти отримати підтримку тим учням, що мають скрутне матеріальне становище.

Підтримка психолога – у деяких школах працює спеціаліст, який виконує обов'язки шкільного психолога та підтримує вчителів у їх діяльності. Кожен, хто бажає поговорити про свої емоції або потребує допомоги у вирішенні проблем, може звернутися до психолога.

Зв'язок із класним керівником – якщо маєте будь-які запитання, що стосуються життя школи або потребуєте поговорити про свою дитину, зверніться до класного керівника. Залежно від ситуації, з класним керівником ви можете зв'язатися через електронний журнал, телефоном, через SMS, email або особисто. **Пам'ятайте, що про зустріч необхідно домовитися, а не спілкуватися з класним керівником на перерві, коли він чергує в коридорі чи перед уроками.**

Зв'язок з вчителем польської мови як іноземної – якщо ваша дитина відвідує додаткові уроки польської мови, ви можете зв'язуватися безпосередньо з вчителем цього предмета. Вчитель повідомить вам про прогрес вашої дитини або про можливі труднощі, та теми, над якими треба попрацювати. Варто поговорити з таким вчителем на початку навчального року та запитати, яким чином можна з ним зв'язуватися.

Важливо: Пам'ятайте, що кожна дитина, яка приїхала з території інших країн має право відвідувати додаткові заняття з польської мови (найчастіше 2 години на тиждень).

Про додаткові заняття з польської мови запитайте в секретаріаті школи.

Коригувальні заняття для учнів, що походять із інших країн – якщо програма навчання в попередній школі значно відрізнялася від польської, ваша дитина може відвідувати

коригувальні заняття (zajęcia wyrównawcze) необхідного їй предмета (1 година на тиждень).

Про додаткові вирівнювальні заняття запитайте в секретаріаті школи.

Міжкультурний асистент (asystent kulturowy) – у деяких вроцлавських школах працюють міжкультурні асистенти для учнів, які походять з-за меж Польщі. Така особа найчастіше володіє українською, російською або англійською мовами, та перебуває в школі кілька годин на тиждень. Асистент може допомогти дітям під час уроків чи при виконанні домашнього завдання, або вирішити конфлікти та проблеми, що з'являються в результаті наявності мовного бар'єра.

Зв'язок з кураторіумом (kuratorium) - це допомога у виняткових випадках - наприклад, у ситуаціях, пов'язаних з проблемами із візою та їх впливом на життя учня або у випадках дискримінації за походженням учня.

Перебування дитини в школі

Щоб ваша дитина почувалася добре в новій школі, а ви швидше звикли до нових реалій, необхідно:

- регулярно перевіряти електронний журнал (там будуть нові оцінки та повідомлення вчителів; посилання на журнал ви знайдете на сайті школи),
- стежити за тим, щоб ваша дитина регулярно виконувала домашні завдання (одні вчителі заносять їх до календаря в електронному журналі, інші просять дітей записати цю інформацію в зошиті),
- забезпечити дитину продуктами харчування (може

записати дитину на платні обіди в шкільній їдальні, або самостійно приготувати ситний сніданок).

Пам'ятайте:

- діти молодшого віку (1-3 класи) не можуть ходити додому самі, їх має забирати уповноважена особа,
- діти молодшого віку (1-3 класи) можуть залишатися після уроків у групі прожовженого дня, де за ними буде забезпечено нагляд,
- якщо вам потрібно забрати дитину зі школи раніше (під час уроків), ви повинні повідомити про це секретаріят та класного керівника,
- діти зобов'язані відвідувати школу, а будь-яку відсутність потрібно пояснити.

Мова

Необхідність засвоєння інформації з даного предмета іноземною мовою може бути для вашої дитини джерелом фрустрації. Наважтеся на тест, який встановлює рівень володіння мовою, щоб зменшити стрес дитини.

Якщо незнання мови буде серйозним бар'єром у засвоєнні знань, вчителі можуть прийняти рішення про непереведення дитини до наступного класу. Це буде гарною нагодою для кращого оволодіння мовою.

Важливо: Ваша дитина має право на додаткові вирівнювальні заняття, якщо в неї є проблеми з приводу мовного бар'єра.

Чого очікує школа від батьків

- підтримки під час виконання домашніх завдань,
- надання інформації чи довідок про стан здоров'я дитини,

- присутності батьків на батьківських зборах,
- контролю прогресу учня (наприклад, через електронний журнал),
- обґрунтування відсутності на навчальних заняттях через електронний журнал та на аркуші – у Польщі діє обов'язок шкільного навчання й діти не можуть необґрунтовано покидати уроки,
- повідомлень про можливі проблеми та/або інциденти,
- охайного та чистого одягу, а також змінного одягу та взуття для спортивних занять. У деяких школах діє обов'язок носити форму, а інформацію про це можна отримати в секретаріаті,
- участі в житті школи (заходи, зустрічі тощо).

Що робити, якщо дитина відвідує польську школу, але під час навчального року ми вирішили повернутися на територію України?

Батьки учня, який залишає школу, повинні негайно повідомити про це директора школи та класного керівника. Не забудьте також повернути взяті підручники.

Українська онлайн-школа - про що варто пам'ятати, живучи у Вроцлаві?

Вибір української школи

Дізнайтеся, чи школа вашої дитини проводить онлайн-навчання і чи може дитина приєднатися до занять, якщо ні – виберіть іншу українську школу, яка пропонує дистанційне навчання.

Хто організовує дистанційне навчання?

Українські школи також розміщують навчальні матеріали на сайті Всеукраїнської онлайн-школи. Після завершення дистанційних занять учні отримають свідоцтво про закінчення навчання на 2021/2022 навчальний рік. Документ визнається українською системою освіти.

Увага! Батьки зобов'язані подати декларацію, що підтверджує продовження навчання в українській системі освіти

Необхідно це зробити, щоб звільнити дитину від обов'язку навчання в польських школах. У Вроцлаві декларацію необхідно подати особисто в офісі Департаменту освіти Вроцлавської міської адміністрації за адресою: вул. G. Zapolskiej, к. 439.

Учні, які користуються українською системою навчання, мають право на знижку МРК 50%. Учень повинен мати при собі: підтверджену печаткою декларацію про продовження навчання в системі освіти України та документ про в'їзд до Польщі після 24 лютого 2022 року.

Wrocław, dn

Imię i nazwisko rodzica/ osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem/ uczniem
(Ім'я і прізвище батька/ матері/особи, яка піклується про дитину/ учня/)

.....

Urząd Miejski Wrocławia
Departament Edukacji
ul. Gabrieli Zapolskiej 4
50-032 Wrocław

Oświadczenie o pobieraniu nauki w przedszkolu lub szkole Funkcjonujących w Ukraińskim Systemie Oświaty

ЗАЯВА ЩОДО НАВЧАННЯ ДИТИНИ У ДИТЯЧІЙ ДОШКІЛЬНІЙ УСТАНОВІ АБО У ШКОЛІ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ

Na podstawie §15 Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. Poz. 645) oświadczam, że dziecko:

(На підставі §15 Розпорядження міністра освіти і науки від 21 березня 2022 р. «Про організацію освіти, виховання і догляд за дітьми, які є громадянами України» («Законодавчий вісник», п. 645) я заявляю, що дитина)

Imię i nazwisko (ім'я і прізвище)

Data urodzenia (дата народження)

Nr PESEL/ paszportu / innego dokumentu potwierdzającego tożsamość
(Персональний номер PESEL/ закордонного паспорта/ іншого документа, що посвідчує особу)

.....

Miejsce pobytu (місце перебування)

kontynuuje kształcenie w ukraińskim systemie oświaty z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
(продовжує навчатися у закладі української системи освіти, що використовує методи та техніки дистанційного навчання).

.....
(podpis rodzica/ osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem)
(Підпис батька/ матері/ особи, яка піклується про дитину)

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZETWARZANIA TWOICH DANYCH OSOBOWYCH PRZEZ GMINĘ WROCŁAW

Niniejszą informację otrzymałeś w związku z obowiązkami określonymi w art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej z dnia 14 maja 2016 r. L 119/1).

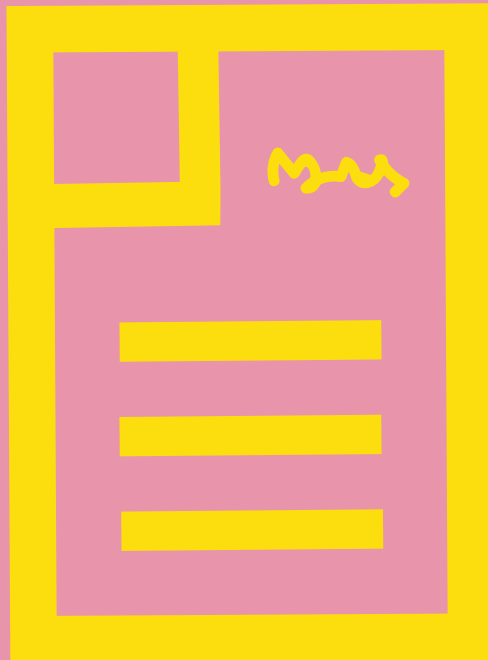
Informacje podstawowe dotyczące przetwarzania Twoich danych osobowych	
Administrator Danych Osobowych (ADO)	Administratorem Twoich danych osobowych jest Gmina Wrocław, z siedzibą we Wrocławiu. Możesz się z nami skontaktować w następujący sposób: <ul style="list-style-type: none"> • listownie na adres: pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław • przez e-mail: wpp@um.wroc.pl • telefonicznie: +48 71 777 87 06
Inspektor Ochrony Danych	Wyznaczyliśmy Inspektora Ochrony Danych. Jest nim Sebastian Sobecki. Inspektor to Osoba, z którą możesz się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania Twoich danych osobowych oraz korzystania z przysługujących Ci praw związanych z przetwarzaniem danych. Możesz się z nim kontaktować w następujący sposób: <ul style="list-style-type: none"> • listownie na adres: ul. G. Zapolskiej 4, 50-032 Wrocław • przez e-mail: iod@um.wroc.pl • telefonicznie: +48 71 777 77 24
Cele przetwarzania Twoich danych osobowych	Będziemy przetwarzać Twoje dane w związku z §15 Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. Poz. 645)
Podstawa prawna przetwarzania Twoich danych osobowych	Będziemy przetwarzać Twoje dane osobowe, ponieważ jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z ustawy Kodeks Postępowania Administracyjnego.
Okres przechowywania Twoich danych osobowych	Twoje dane osobowe będą przetwarzane przez Urząd Miejski Wrocławia przez 25 lat od stycznia kolejnego roku po zakończeniu Twojej sprawy, następnie zostaną przekazane do Archiwum Państwowego we Wrocławiu, gdzie będą przetwarzane wieczyście.
Odbiorcy Twoich danych osobowych	Twoje dane zostaną udostępnione podmiotom upoważnionym na podstawie przepisów prawa. Dodatkowo dane mogą być dostępne dla usługodawców wykonujących zadania na zlecenie Administratora w ramach świadczenia usług serwisu, rozwoju i utrzymania systemów informatycznych.
Twoje prawa związane z przetwarzaniem danych osobowych	Przysługują Ci następujące prawa związane z przetwarzaniem danych osobowych: <ul style="list-style-type: none"> • prawo dostępu do Twoich danych osobowych, • prawo żądania sprostowania Twoich danych osobowych, • prawo żądania ograniczenia przetwarzania Twoich danych osobowych. Aby skorzystać z powyższych praw, skontaktuj się z Inspektorem Ochrony Danych (dane kontaktowe w punktach 1 i 2 powyżej).
Prawo wniesienia skargi	W przypadku nieprawidłowości przy przetwarzaniu Twoich danych osobowych, przysługuje Ci także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

ДЕТАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ОБРОБКИ ВАШИХ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ГМІНОЮ ВРОЦЛАВ

Ви отримали цю інформацію відповідно до обов'язків, викладених у ст. 13 Розпорядження Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2016/679 від 27 квітня 2016 р. «У справі захисту фізичних осіб у зв'язку із обробкою персональних даних, а також у справі вільної передачі цих даних, а також у справі відхилення директиви 95/46/WE (загальне розпорядження про захист даних) (див. «Офіційний щоденник Європейського Союзу» від 14 травня 2016 року, п. L 119/1).

Основна інформація, яка стосується обробки Ваших персональних даних	
Адміністратор персональних даних (поль. ADO)	Адміністратором Ваших персональних даних є Гміна Вроцлав, із місцезнаходженням у Вроцлаві. Ви можете зв'язатися з нами таким чином: <ul style="list-style-type: none"> • надіславши листа на адресу: pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław • написавши електронне повідомлення на адресу: wrp@um.wroc.pl • телефоном: +48 71 777 87 06
Інспектор у справі захисту персональних даних	Ми призначили Інспектора у справі захисту персональних даних, це Себастьян Собецкі. Інспектор – це особа, з якою Ви можете зв'язатися з усіх питань, які стосуються обробки Ваших персональних даних. Це також стосується прав, які пов'язані з обробкою даних. Ви можете зв'язатися з ним таким чином: <ul style="list-style-type: none"> • надіславши листа на адресу: ul. G. Zapolskiej 4, 50-032 Wrocław • написавши електронне повідомлення на адресу: iod@um.wroc.pl • телефоном: +48 71 777 77 24
Мета обробки Ваших персональних даних	Ми оброблятимемо Ваші персональні дані на підставі §15 Розпорядження міністра освіти і науки від 21 березня 2022 р. «Про організацію освіти, виховання і догляду за дітьми, які є громадянами України» («Законодавчий вісник», п. 645)
Юридична підстава щодо обробки Ваших персональних даних	Ми оброблятимемо Ваші персональні дані, оскільки це необхідно для виконання обов'язку, який покладено на адміністратора згідно «Адміністративного кодексу».
Період зберігання Ваших персональних даних	Ваші персональні дані оброблятимуться Муніципалітетом Вроцлава впродовж 25 років, починаючи від січня наступного року після завершення розгляду справи. Потім Ваші дані буде передано до Державного архіву у Вроцлаві, де будуть оброблятися довільно.
Одержувачі Ваших персональних даних	Ваші персональні дані буде передано суб'єктам, які уповноважені одержати їх відповідно до законодавства. Додатково, дані може бути передано суб'єктам, які надають послуги і виконують завдання за дорученням Адміністратора. Це відбувається у рамках надання сервісних послуг, а також розвитку й утримання систем інформатики.
Ваші права, пов'язані із обробкою персональних даних	У зв'язку із обробкою персональних даних Ви маєте такі права: <ul style="list-style-type: none"> • право доступу до персональних даних, • право вимагати спростування Ваших персональних даних, • право вимагати обмеження обробки Ваших персональних даних. Щоб скористатися вищенаведеними правами, зв'яжіться з Інспектором у справах захисту даних(контактні дані вказані вище, у пунктах 1 і 2).
Право на подання скарги	Якщо Ви ствердите, що обробка Ваших персональних даних відбувається із порушеннями правил, Ви маєте право подати скаргу до наглядового органу, що займається охороною персональних даних. Цим органом є Голова Управління із захисту персональних даних.

зразки документів

USPRAWIEDLIWIENIE (nieobecność jednodniowa)

Proszę o usprawiedliwienie nieobecności mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)

w szkole w dniu
(data)

Nieobecność spowodowana była chorobą dziecka/ złym samopoczuciem dziecka/ sprawami rodzinnymi/
koniecznością odbycia wizyty u lekarza.*

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)

* właściwe wziąć w kółko

USPRAWIEDLIWIENIE (nieobecność wielodniowa)

Proszę o usprawiedliwienie nieobecności mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)

w szkole w dniach od do
(data) (data)

Nieobecność spowodowana była chorobą dziecka/ sprawami rodzinnymi.*

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)

* właściwe wziąć w kółko

ZGODA NA SAMODZIELNY POWRÓT ZE SZKOŁY

Wyrażam zgodę na samodzielny powrót do domu mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)

dnia po zakończonych zajęciach edukacyjnych/ po zakończonej wycieczce klasowej/
po zakończonym wyjściu klasowym.*

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)

* właściwe wziąć w kółko

ZWOLNIENIE Z LEKCJI WF

Proszę o zwolnienie mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)

z lekcji wychowania fizycznego w dniu
(data)

z powodu złego samopoczucia/ niedyspozycji/ przeziębienia/ bólu głowy/ bólu ręki/ bólu nogi/ kataru.*

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kóło

ZWOLNIENIE Z LEKCJI

Proszę o zwolnienie mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)

do domu po pierwszej/ drugiej/ trzeciej/ czwartej/ piątej/ szóstej/ siódmej* godzinie lekcyjnej w dniu

.....
(data)

z powodu konieczności odbycia wizyty u lekarza/ powodów rodzinnych.*

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

ZWOLNIENIE Z ZAJĘĆ DODATKOWCH

Nie wyrażam zgody mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)

na uczestnictwo w zajęciach religii/ etyki/ wychowania do życia w rodzinie* /

(inne)
(nazwa zajęć)

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

ZGODA NA UDZIAŁ W ZAJĘCIACH DODATKOWYCH

Wyrażam zgodę na udział mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)
w zajęciach dodatkowych
(nazwa zajęć)
odbywających się
(dzień i godzina)
prowadzonych przez
(imię i nazwisko prowadzącego/ nazwa organizacji)

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

ZGODA NA UDZIAŁ W WARSZTATACH

Wyrażam zgodę na udział mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)
w warsztatach nazwa warsztatów
odbywających się dzień i godzina
prowadzonych przez
(imię i nazwisko prowadzącego/ nazwa organizacji)

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

ZGODA NA UDZIAŁ W WYJŚCIU KLASOWYM

Wyrażam zgodę na udział mojej córki/ mojego syna*

..... imię i nazwisko
w klasowej wycieczce do kina/ teatru/ muzeum/ na basen/ do parku trampolin* /
(inne)
(nazwa miejsca)
w dniu
(data)

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

ZGODA NA UDZIAŁ W WYCIECZCE KLASOWEJ JEDNODNIOWEJ

Wyrażam zgodę na udział mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)
w klasowej wycieczce do
(nazwa miejsca)
w dniu
(data)

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

ZGODA NA UDZIAŁ W WYCIECZCE KLASOWEJ WIELODNIOWEJ

Wyrażam zgodę na udział mojej córki/ mojego syna*

.....
(imię i nazwisko)
w klasowej wycieczce do
(nazwa miejsca)
w dniach od do
(data) (data)

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

ZGODA NA UDZIAŁ W KONKURSIE

Wyrażam zgodę na udział mojej córki/ mojego syna*

.....imię i nazwisko
w konkursienazwa konkursu
odbywającym siędzień i godzina
w
(nazwa organizacji)

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

ZGODA NA SAMODZIELNE POWROTY ZE SZKOŁY

Wyrażam zgodę na samodzielne powroty do domu mojej córki/ mojego syna*

.....imię i nazwisko
w roku szkolnym..... po zakończonych zajęciach edukacyjnych.

.....
(Data i podpis rodzica/ opiekuna)
* właściwe wziąć w kółko

Польська мова – корисні фрази

Привітання та прощання		
Українська мова	Польська мова	Вимова
Добрий день	Dzień dobry	Дзень добри
Добрий вечір	Dobry wieczór	Добри вечур
Привіт	Cześć	Чесьть
До побачення	Do widzenia	До відзєня
Надобраніч	Dobranoc	Добраноць
До зустрічі	Do zobaczenia	До зобачєня
Про себе		
Як тебе звати?	Jak się nazywasz?	Як сє називаш?
Мене звати...	Nazywam się...	Називам сє...
Я твій учитель/ твоя вчителька	Jestem Twoim nauczycielem/ nauczycielką	Єстем твоім науцицєлем/ науцицєлком
Приємно познайомитись!	Miło mi Cię poznać!	Міло мі цє познаць
Основні запитання та фрази		
Дякую	Dziękuję	Дзєнкує
Вибачте	Przepraszam	Пжєпрашам
Будь ласка	Proszę	Проше
Скільки тобі років?	Ile masz lat?	Ілє маш лат?
З якого ти міста?	Z jakiego miasta jesteś?	З якієго міста єстєсь?
Якою мовою ти розмовляєш вдома?	W jakim języku mówisz w domu?	В якім єнзику мувіш в дому?
Чим ти любиш займатися у вільний час?	Co lubisz robić w wolnym czasie?	Цо лубіш робіць в волним часє?

Українська мова	Польська мова	Вимова
Який твій улюблений предмет?	Jaki jest Twój ulubiony przedmiot?	Які єсть твуй улюбіони пжедміот?
Хочеш поговорити?	Czy chcesz porozmawiać?	Чи хцеш порозмавіаць?
Будь ласка, говори повільніше.	Proszę, mów wolniej.	Проше, мув волней.
Вибач, я не розумію.	Przepraszam, nie rozumiem.	Пжепрашам, не розуміем.
Шкільні предмети		
розклад занять	plan lekcji	план лекції
польська мова	język polski	єнзик польські
англійська мова	język angielski	єнзик анґелські
німецька мова	język niemiecki	єнзик німеїцькі
математика	matematyka	математика
природознавство	przyroda	пжирода
біологія	biologia	біолоґя
хімія	chemia	хемя
фізика	fizyka	фізика
географія	geografia	ґеографя
музичне мистецтво	muzyka	музика
образотворче мистецтво	plastyka	пластика
фізкультура	wychowanie fizyczne (WF)	вихованє фізичне
громадянська освіта	wiedza o społeczeństwie (WOS)	ведза о сполечєньствє
історія	historia	ґісторя
основи безпеки життєдіяльності	edukacja dla bezpieczeństwa (EDB)	едукаця для бєчпечєньства

Українська мова	Польська мова	Вимова
урок техніки	technika	техніка
інформатика	informatyka	інформатика
релігія	religia	реліґія
урок з класним керівником	godzina wychowawcza	ґодзіна виховавча
початкова шкільна освіта	edukacja wczesnoszkolna	едукація вчесношкольна
Шкільне приладдя		
ручка	długopis	длуг'опіс
олівець	ołówek	олувек
стиральна гумка	gumka do mazania	ґумка до мазання
лінійка	linijka	лінійка
шкільний пенал	piórnik	пюурнік
стругачка/ гострилка	temperówka	темперувка
кольорові олівці	kredki	кредкі
фломастри	flamastry	фламастри
фарби	farby	фарби
зошит у лінію/ у клітинку	zeszyt w linię/ kratkę	зешит в ліне/ в кратке
коректор	korektor	коректор
набір білого паперу	blok rysunkowy	блок рисункови
мішок на взуття	worek na buty	ворек на бути
рюкзак	plecak	плецак
підручник	podręcznik	подренчнік
вправи	ćwiczenia	цьвічення

Під час уроку		
Українська мова	Польська мова	Вимова
Відкриваємо підручники/ вправи/ зошити.	Otwieramy podręczniki/ ćwiczenia/ zeszyty.	Отверами подренчнікі/ цввічення/ зешити.
Запишіть, будь ласка, тему уроку.	Proszę zapisać temat lekcji.	Проше запісаць темат лекції.
Будь ласка, перепишіть з дошки.	Proszę przepisać z tablicy.	Проше пжепісаць з таблиці.
Прошу стерти дошку.	Proszę zmasać tablicę.	Проше змазаць таблицю.
Чи можеш відповісти?	Czy możesz odpowiedzieć?	Чи можеш одповідзієць?
Чи ти готовий?	Czy skończyłeś?	Чи сконьчилесь?
Прочитай.	Przeczytaj.	Пжечитай.
Нотатка з уроку.	Notatka z lekcji.	Нотатка з лекції.
Молодші класи/ після уроків		
Виходимо на спортивний майданчик.	Wychodzimy na boisko.	Виходзіми на боїско.
Виходимо на вулицю.	Wychodzimy na podwórko.	Виходзіми на подвурко.
Ми йдемо на обід.	Idziemy na obiad.	Ідзієми на обяд.
Група продовженого дня.	Świetlica.	Сьветліца
Йдемо до їдальні.	Idziemy do stołówki.	Ідзієми до столувкі.
Іди до світлиці.	Idź do świetlicy.	Ідзь до сьветліци.
Дитина в світлиці.	Dziecko jest w świetlicy.	Дзецько єст в сьветліци.
Зараз ми робимо домашнє завдання.	Teraz odrabiamy lekcje.	Тераз одрабієми лекце.

Українська мова	Польська мова	Вимова
Зараз час на ігри.	Teraz jest czas na zabawę.	Тераз єст час на забаве.
Маленькі діти		
Сідаємо.	Siadamy.	Сіадами.
Лежимо.	Leżymy.	Лежими.
Ми йдемо.	Wychodzimy.	Виходзіми.
Снідаємо.	Jemy śniadanie.	Єми сьняданє.
Обідаємо.	Jemy obiad.	Єми обяд.
Миємо руки. Ми промиваємо рот.	Mujemy ręce. Mujemy buzię.	Миєми ренце. Миєми бузе.
Чистимо зуби.	Mujemy zęby.	Миєми земби.
Граємося/ Танцюємо.	Bawimy się/ Tańczymy.	Бавіми сє/ Таньчими.

Словничок шкільних понять

(для батьків та учнів)

Орієкуп prawny (законний опікун)

Це особа, покликана піклуватися про життєві потреби та майно іншої особи, яка потребує такого піклування. Законний опікун призначається дітям та особам, які є повністю недієздатними.

Dziennik/dziennik elektroniczny (журнал/електронний журнал)

Місце, де вчителі записують оцінки з предметів, а також з поведінки. Часом журнал має форму паперової книжки, а часом – електронну форму. До електронного журналу батьки та учні можуть входити вдома, щоб перевірити оцінки чи зв'язатися з вчителями.

Platforma edukacyjna (освітня платформа)

Це місце в Інтернеті, яке вчителі використовують

для спілкування з учнями, проведення онлайн-занять для дистанційного навчання або для урізноманітнення своїх уроків чи виконання домашніх завдань.

Legitymacja szkolna (учнівський квиток)

Посвідчення особи учня, яке уповноважує його безоплатно користуватися міським транспортом у Вроцлаві або користуватися зі знижкою транспортом міжміського сполучення. Квиток необхідно щороку проштампувати в секретаріаті та підписати у призначеному для цього місці.

Zebrańie z rodzicami/wywiadówka (батьківські збори)

Це зустріч батьків з класним керівником. Її метою є обговорення прогресу дітей в навчанні, а також інших важливих справ, які стосуються життя школи.

Присутність не є обов'язковою, проте варто з'являтися на зібрання та в поточному

підписувати документи пов'язані зі шкільним життям дитини. Це також найкращий спосіб отримати відомості про дитину.

Konsultacje (консультації)

Зустріч із вчителями, які викладають окремі предмети. Батьки можуть з ними зустрітися та поговорити про результати своїх дітей.

Skala ocen (шкала оцінювання)

Починаючи від четвертого класу початкової школи, учні оцінюються за шкалою від 1 до 6. 6 – це найвища оцінка, 1 – найнижча. Від учня очікують оволодіння матеріалом щонайменше на 2.

Waga oseny (вага оцінки)

Кожна оцінка має свою вагу. Це означає, що декотрі оцінки важливіші за інші, наприклад, оцінка за контрольну роботу буде важливішою ніж оцінка з домашнього завдання.

Osena propowazana (оцінка, яка пропонується)

З кожного предмету учень отримує основну оцінку в кінці семестру. Оцінка, яка пропонується – це пропозиція кінцевої оцінки вчителя. Учень отримує її раніше, так, що матиме шанс виправити оцінку на вищу, виправляючи часткові оцінки (з контрольних робіт та іншої активності).

Osena końcowa (кінцева оцінка)

Кінцеву оцінку учень отримує з кожного предмету. Це підсумок роботи впродовж усього семестру.

Sprawdzian (klasówka) (контрольна робота)

Це – тест, який готує вчитель-предметник. Найчастіше він охоплює конкретну частину матеріалу та пов'язаний з практичними завданнями (це часто відкриті завдання, де учень має написати відповідь власними словами або вирішити конкретне математичне завдання). Контрольна робота завжди є попередньо оголошується.

Praca klasowa (класне висловлення)

Це письмова робота (висловлення), яка пишеться в класі. Найчастіше вона попередньо оголошується, й учні мають один або два уроки, щоб її написати. Вчитель дає тему, яку треба висвітлити.

Kartkówka (коротка перевірка)

Короткий тест, який готує вчитель-предметник. Коротка перевірка може бути попередньо оголошена або й ні. Якщо вона не була оголошена, то може охоплювати матеріал з останніх уроків.

Zadanie domowe (домашнє завдання)

Завдання, яке потрібно виконати вдома та презентувати вчителю на наступному уроці. Часом вчителі розміщують інформацію про завдання в електронному журналі, однак однак варто завдання записувати. За невиконання домашнього завдання можна отримати оцінку „незадовільно“ (1)

Aprel (лінійка)

Шкільні урочистості, організовані з нагоди якогось свята. Під час лінійки найчастіше можна переглянути спектакль та послухати звернення директора школи. Слід пам'ятати, що в той день, коли відбувається лінійка, обов'язковим є урочистий одяг..

Festyn (гулянка)

Це захід, який організовується на території школи. Часом він супроводжується танцями, спортивними конкурсами та забавами, ярмарком чи сценічними виступами. Гулянки організовуються з різних нагод.

Zielona szkoła (зелена школа)

Це екскурсія, що триває кілька днів та на яку виїжджають учні з класним керівником або іншими вчителями. Зелена школа має освітній характер – важливий там не лише туризм, але й можливість навчитися чогось нового.

Wycieczka szkolna (шкільна екскурсія)

Це виїзд із класним керівником або іншими вчителями. Часто це краєзнавчі виїзди, які надають можливість познайомитися з місцевістю. Також бувають екскурсії в межах міста (напр., до кінотеатру, музею чи інших культурних установ).

Nieobecność (відсутність)

У Польщі діти зобов'язані ходити до школи. Якщо дитина не прийде якогось дня до школи, батьки зобов'язані написати usprawiedliwienie (обґрунтування), тобто пояснити, чому дитина не прийшла до школи, або надати zwolnienie lekarskie (лікарняний лист), коли дитина хворіла.

Semestr/półrocze (семестр/півріччя)

Це половина року навчання: перший семестр зазвичай триває від вересня по січень, другий семестр — від лютого по червень. Після першого семестру (півріччя) ти отримаєш оцінку з кожного предмета, а після другого

семестру отримуєш під кінець навчального року оцінки, які вносяться у свідоцтво.

Ferie zimowe (зимові канікули)

Після першого семестру учні в Польщі мають двотижневу перерву в навчанні – ferie zimowe (зимові канікули).

Wakacje (канікули)

Це літній час, вільний від навчання. Він триває з останнього тижня червня до кінця серпня.

Wuschowawca (класний керівник)

Піклувальник класу. Кожен клас має приписаного одного або двох піклувальників. До класного керівника можна звертатися з будь-якою проблемою.

Dyrektor szkoły (директор школи)

Особа, яка керує школою.

Wicedyrektor

Заступник директора.

Sekretariat (секретаріат)

Місце, в якому можна оформити все, напр., учнівський квиток. У разі потреби звідси можна подзвонити батькам.

Pedagog szkolny (шкільний педагог)

Спеціаліст, який допомагає дітям, які мають шкільні труднощі.

Psycholog szkolny (шкільний психолог)

Спеціаліст, який допомагає учням опановувати важкі емоції та почуття.

Logopeda (логопед)

Спеціаліст, який допомагає учням з порушеннями мовлення.

Pogadnia Psychologiczno-Pedagogiczna

(психологічно-педагогічна консультація)

Це місце, де спеціалісти обстежують дітей з точки зору їх можливостей здобуття освіти. Вони допомагають дітям, які мають особливі освітні потреби.

Rada rodziców (рада батьків)

Шкільний орган, до складу якого входять представники батьків із кожного класу. Рада підтримує школу в її діяльності, а також організовує різноманітні події та заходи.

Biblioteka (бібліотека)

Місце, де учень може безоплатно скористатися шкільним книжковим фондом. Він також може брати книжки додому.

Świetlica (група продовженого дня)

Це місце, де учень безпечно проведитиме час після уроків, очікуючи на батьків, або під час тих уроків, які не відвідує.

Strój szkolny (шкільний одяг)

Одяг мусить бути охайним та відповідати ситуації. Пам'ятай, щоб завжди вибирати чистий одяг, відповідний до віку та місця.

Важливим є також одяг на уроки фізичної культури: змінне взуття (спортивне!), спортивні шорти, футболка.

Strój galowy (урочистий одяг)

Урочистий одяг належить одягати на всішкільні урочистості, такі як початок та закінчення навчального року, свята та лінійки.

Урочистий одяг складається з темних (темно-синих або чорних) штанів/спідниці та білої сорочки/блузки.

Пам'ятай, що спортивний одяг не є відповідним для таких урочистостей.

Lekcje nieobowiązkowe (необов'язкові уроки)

Деякі предмети в польських школах є факультативними (на них можна записати дитину). До них належать виховання для сімейного життя (WDŻ), релігія та етика.

Зверніть увагу, що правила можуть змінюватися і деякі з цих уроків можуть стати обов'язковими в майбутньому.

Zajęcia dodatkowe (додаткові заняття)

Заняття, які відбуваються в школі після уроків. Це можуть бути вирівнювальні заняття, які допоможуть учневі заповнити прогалини, або заняття, під час яких можна розвивати свої захоплення чи навчитися чогось нового.

Kola zainteresowań (гуртки)

Додаткові заняття, організовані в школі для поглиблення та поширювання захоплень, напр., гурток журналістів чи художників.

Якщо відчуваєш, що з тобою чи коханою людиною щось не так, відреагуй. Твоє психічне здоров'я дуже важливе.

Подолати кризу може допомогти **консультація фахівця або телефон довіри**.

Просити про допомогу - ознака відповідальності, сили і мужності.

Телефон довіри для дітей та молоді Фонду Даємо дітям силу
116 111

Дитяча лінія довіри Уповноваженого з прав дитини
800 12 12 12

Телефон довіри для молоді Фонду ІТАКА
22 484 88 04

Загальнодержавна лінія допомоги постраждалим від домашнього насильства в сім'ї «Блакитна лінія»
800 120 002

Гаряча лінія для LGBTQIAP + людей Асоціації Лямбда Варшава
22 628 52 22

Телефон довіри - сексуальні педагогі групи „Понтон”.
22 635 93 92

і відміть про себе п'ять речей, які ти бачиш, чотири речі, які ти чуєш, три фізичних (тактильних) відчуття, дві речі, які ти відчуваєш на запах, одну річ, яку відчуваєш на смак. Повільно вдихни та видихни. Ця вправа допомагає переключити твою увагу на оточення в даний момент і відвернути її від того, що викликає тривогу.

Дуже важливо отримати додаткову допомогу, якщо тобі важко впоратися. При появі будь-якого з цих симптомів необхідно звернутися за допомогою до фахівця:

Ти не можеш виконувати звичайні дії, тому що відчуваєшся погано;

Ти зазнав екстремальних або тривалих змін у своїх звичках харчування та сну;

Ти часто відчуваєш паніку, задишку або прискорене серцебиття і не можеш заспокоїтися;

Ти зловживаєш алкоголем або наркотиками, щоб впоратися з ситуацією;

Ти відчуваєш, що життя більше нічого не варте;

Ти думаєш про те, щоб завдати шкоди іншим, завдати шкоди собі або покінчити зі своїм життям;

Ти зазнаєш насильства або жорстокого поведіння.

Якщо ти боїшся, що говорити про те, як відчуваєшся, буде важко, пам'ятай: не потрібно говорити про все й одразу. Ти можеш почати з того, що поділишся невеликою кількістю інформації або повідомиш комусь, що тобі потрібна підтримка.

ти можеш спробувати.

- Глибоке дихання.

Влаштуйся зручніше. Можеш лягти на спину або сісти на стілець, обпертися плечима, головою та шиєю на його спинку. Тепер вдихни через ніс. Нехай живіт наповниться повітрям. Повільно видихни через злегка стиснуті губи. Поклади одну руку на живіт. Другу руку поклади на груди. Коли вдихаєш, відчуй, як живіт підіймається. На видиху відчуй, як живіт опускається. Рука на животі повинна рухатися сильніше, ніж рука на грудях. Зроби ще три повних глибоких вдихи. Повністю наповни живіт повітрям, хай він підіймається й опускається, коли ти дихаєш.

- Швидке розслаблення м'язів.

Якщо можливо, сядь зручніше. Закрий очі і зосередься на диханні. Повільно вдихни через ніс і видихни через рот. Стисни руку в кулак, сильно притисни її. Тримай кулак стиснутим кілька секунд, звертаючи увагу на напругу. Повільно відкрий його і відчуй різницю - напруга зникла. Рука стала набагато легшою та розслабленішою. Напругу в будь-якій частині тіла можна зняти, розтягуючи і розслабляючи кожен м'яз.

- Уявіть собі безпечне місце.

Спробуй уявити саме те місце, де ви почуваетесь спокійно та безпечно. Можливо, це місце, де був/була раніше, про яке мріяв/мріяла, або, можливо, місце, яке створив/створила у своїй уяві. Якщо можливо, почни з уяви, що перебуваєш у тихому місці, де тобі ніхто не заважатиме, і знайди кілька хвилин, щоб зосередитися на своєму диханні, заплющити очі, усвідомити напругу у своєму тілі та відпускати її з кожним видихом.

- Використовуй свої органи чуття.

Сядь мовчки і повільно дихай: вдих і видих. Ти також можеш виконувати цю вправу під час ходьби. Озирнися навколо себе

стосовно того, як ти почуваєшся. Якщо занадто тиснути на себе, аби почуватися „щасливим/-ою” або залишатися „позитивним/-ою”, є ризик, що стане ще гірше. Якщо помічаєш, що відчуваєш важкі емоції, спробуй сказати собі: „Я турбуюся й мені страшно, але це не означає, що я погано справляюся”, „Я переживаю важкі часи, це нормально почуватися пригніченим/-ою”.

Поговори з дорослим, якому ти довіряєш, поділися з кимось тим, що ти відчуваєш. Іноді стає легше просто від того, що з кимось поспілкуєшся та почуватимешся менш самотнім/-ою.

Зв'яжися з друзями та тими, кого любиш. Знайди нові способи зв'язку з ними. Якщо ти можеш спілкуватися з друзями онлайн у соціальних мережах, домовся зі своїми батьками/опікунами про час, коли зможеш бути онлайн.

Займи себе чимось й допомагай іншим. Якщо будеш активним/-ою та знайдеш нові способи проводити вільний час, це може допомогти впоратися з сильними емоціями.

Контролюй час, який ти проводиш у соціальних мережах. Це може бути гарним способом підтримувати зв'язок з друзями та родиною. Втім, якщо постійно бачити фото надзвичайної ситуації, може зрости рівень стресу, ти почуватимешся пригніченим/-ою та не будеш приділяти достатньо часу заняттям офлайн. Намагайся не користуватися соціальними мережами перед сном, бо може бути важче заснути. Також може бути корисним вимкнути сповіщення деяких застосунків.

Коли відчуваєш стрес або тривогу, ти можеш робити справи, що допоможуть розслабитися.

Ось деякі з них, що включають рух, дихання та візуалізацію, які

тікати від того, чого ми боїмося, або боротися з ним; відчуття смутку дає нам можливість взяти паузу та оплакати те, що було втрачено, перш ніж рухатися далі. Не варто уникати цих емоцій, поступово вони будуть проходити. Навіть дуже сильні емоції, які відчуються протягом довгого періоду часу та починають приносити відчуття дискомфорту, не є небезпечними. Важливо вміти розпізнавати та приймати емоції, які ми відчуваємо. Треба обдумати, як впоратися з ними та як реагувати на них.

Ось декілька порад, що допоможуть тобі впоратися з емоціями:

Дбай про своє тіло та розум – намагайся залишатися фізично активним/-ою, намагайся добре їсти, достатньо спати.

Намагайся дотримуватись свого **нормального розпорядку дня**.

Записуй, що ти відчуваєш. Це може допомогти зменшити відчуття пригніченості. Намагайся записувати це у такому форматі: „Я почуваюся ... зараз”, або веди щоденник, щоб обдумувати те, що ти переживаєш.

Вирішуй проблеми. Коли ти проживаєш важкі часи, може бути корисним поділити проблеми на дві категорії: „Те, на що я можу вплинути” та „Те, з чим я нічого не можу вдіяти”. Під час надзвичайних ситуацій є безліч речей, які ти не зможеш контролювати, але також будуть і ті проблеми, які ти можеш розв’язати. Пам’ятай, не треба намагатися розв’язати всі проблеми одразу.

Будь добрим/-ою до себе – немає „правильних” і „неправильних” емоцій. Намагайся бути терплячим/-ою

твої права учня). Коли ти зробиш щось, що є заборонене, директор зателефонує твоїм батькам. Пам'ятай, що якщо ти самовільно покинеш школу під час уроків, школа не несе відповідальності за твою безпеку.

Що можна робити, щоб почуватися краще у важкій ситуації?

Під час надзвичайних ситуацій виникає багато негативних емоцій. Ти можеш відчувати стрес та розпач від усього, що відбувається навколо. Тобі може бути важко впоратися з цими почуттями, розповісти про них іншим або попросити про допомогу.

Пам'ятай: відчувати сильні емоції у кризовій ситуації – це нормально.

Ти можеш відчувати:

- страх
- злість
- горе
- смуток
- глибоку занепокоєність про долю інших
- провину та сором
- розчарування у владі
- бажання робити щось більш ризиковане, ніж зазвичай
- агресію
- втрату сенсу існування та мети
- безпорадність

Відчувати такі сильні емоції абсолютно нормально. Вони певним чином допомагають нам та дають інформацію. Наприклад, страх у небезпечних ситуаціях дає нам сигнал

Якщо ти не все розумієш на уроці, звернися до класного керівника. Школа організує тобі додаткові вирівнювальні заняття. В основі проблем з навчанням найчастіше незнання мови, так що не бійся визнати труднощі.

Якщо ти погано почуєшся на уроці, повідом про це вчителю. Вчитель скерує тебе до шкільної медсестри, яка тобі допоможе. За потреби класний керівник або працівник секретаріату подзвонить твоїм батькам, щоб вони раніше прийшли за тобою до школи.

Якщо ти погано почуєшся на перерві, скажи про це вчителю, який чергує (навіть, коли ти його не знаєш). Якщо ти не бачиш поблизу вчителя, попроси товариша або подругу, вони тобі залюбки допоможуть.

Міжкультурний асистент (asystent międzykulturowy) – у деяких школах можна зустріти міжкультурного асистента. Це особа, яка володіє українською, російською або англійською мовами та перебуває в школі кілька годин на тиждень. Асистент може допомогти тобі під час уроків, при виконання домашніх завдань або допоможе вирішити проблеми, які виникають через те, що ти на разі добре не знаєш польської мови.

Коригувальні заняття для учнів, що походять із інших країн – якщо в твоїй попередній школі програма навчання значно відрізнялася від тієї, до якої ти зараз ходиш, і ти маєш через це прогалини – можеш скористатися коригувальними годинами. Це додаткові заняття з предмета, з яким є труднощі.

Серйозні проблеми та **виняткові ситуації** – Ти мусиш пам'ятати, що в кожній школі діє регламент, а якщо ти його порушиш, дирекція має право тебе за це покарати (можеш отримати найгіршу оцінку з поведінки, а навіть можуть бути припинені

Підтримка педагога – шкільний педагог допоможе тобі вирішити конфлікти з іншими учнями та вчителями, а також розповість тобі, як ти можеш розвивати свої захоплення. Це особа, якій ти можеш довіряти – вона є в школі, щоб тобі допомогти!

Психологічна підтримка - шкільний психолог допомагає учням впоратися зі складними емоціями та почуттями. Якщо хочеш поговорити, завжди можна відвідати психолога.

Зв'язок з класним керівником –якщо маєш якісь запитання, що стосуються життя школи, або з'явиться якась проблема, поговори зі своїм класним керівником. Це – опікун класу, який тобі допоможе та відповідь на всі твої питання.

Зв'язок з вчителем польської мови як іноземної - кожна школа забезпечує додаткові уроки польської мови. Варто цим скористатися! Вчитель допоможе тобі знайти своє місце в новому середовищі й познайомить тебе з найважливішими словами.

Якщо ти не відчуваєш впевнено, мабуть, у зв'язку з тим, що **ще не знаєш гарно польської мови** – пройди тест, який встановить рівень володіння мовою – це допоможе зрозуміти чи варто скористатися додатковими уроками.

Якщо ти **не даєш собі ради з засвоєнням знань іноземною мовою**, вчителі можуть вирішити про повторення класу – це відмінна нагода краще оволодіти мовою.

Квіти та подарунки для вчителів – якщо хочеш подякувати улюбленому вчителю за його працю, ти можеш вручити йому квіти або дрібний подарунок з нагоди Дня вчителя (Dzień Nauczyciela, 14 жовтня) або в кінці навчального року. Пам'ятай, що найприємніші подарунки – це ті, які ми даруємо від серця! Може варто зробити такий подарунок самостійно?

Іспити – якщо наближається час, в який ти маєш написати іспит восьмикласника (egzamin ósmoklasisty), не хвилюйся! Директор школи може допомогти адаптувати до твоїх потреб умови проведення іспиту, завдяки чому зможеш написати його в окремому залі, а також матимеш більше часу.

Хто може тебе підтримати у разі потреби?

Кому заявляти про сумніви та труднощі?

– У школі є багато людей, які допоможуть тобі вирішити шкільні проблеми. Однак треба потрапити до відповідної людини.

Проблема з окремим предметом: вчитель предмета -> класний керівник -> педагог -> директор

Проблема, яка пов'язана з життям школи або відносинами між тобою й однолітками: класний керівник -> педагог -> директор

Проблема, яка виникає з мовного бар'єра: вчитель польської мови як іноземної або міжкультурний асистент

Проблема з документацією, формальностями: секретаріат -> заступник директора -> директор

Перерви – школа – це не лише уроки, але й перерви! Зазвичай перерва триває 10 хвилин, але протягом дня є одна перерва на сніданок (15 хвилин) та обідня перерва (20 або 25 хвилин), тоді ти можеш з'їсти другий сніданок, який ти приніс з дому або купив у шкільному магазинчику.

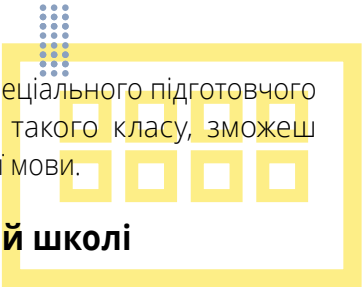
Учнівський квиток (legitymacja szkolna) – це документ, який ти отримаєш у своїй школі. Пам'ятай, що якщо ти маєш учнівський квиток, можеш безоплатно їздити у Вроцлаві трамваями та автобусами. На поїзди й автобуси міжміського сполучення ти матимеш знижку. Пам'ятай, щоб завжди мати квиток з собою, коли ти користуєшся транспортом!

ВАЖЛИВО: квиток необхідно проштампувати в секретаріаті на початку навчального року, в іншому випадку він не дійсний! Пам'ятай, щоб його підписати у призначеному для цього місці.

Обід – якщо батьки запишуть тебе на обід, можеш його їсти в шкільній їдальні. Це не є обов'язковим, замість цього можеш приносити до школи власну їжу або купувати щось у шкільному магазинчику.

Група продовженого дня (światlica szkolna) – якщо ти учень початкової школи, можеш користуватися групою продовженого дня. Це місце, де безпечно проведеш час після уроків, очікуючи на батьків, або під час тих уроків, які ти не відвідуєш (напр., релігії чи виховання до життя в сім'ї). На групі ти можеш робити уроки, бавитися з друзями і грати в різні гри.

Зібрання з батьками (zebrania z rodzicami) та консультації (konsultacje) – це зустрічі батьків й вчителів, під час яких вони розмовляють про твій прогрес в навчанні та вирішують можливі проблеми. Пам'ятай, щоб повідомляти батьків про ці зустрічі.

мови, не хвилюйся, ходитимеш до спеціального підготовчого класу. Якщо в твоїй школі немає такого класу, зможеш відвідувати додаткові уроки польської мови.

Коли вже вчишся в польській школі

Початки в невідомих місцях завжди складні. Нижче наведені важливі відомості про польську школу та правила, які в ній діють. **Щоб гарно почуватися в школі та давати собі раду з усіма викликами, пам'ятай, щоб:**

- записувати домашні завдання в зошиті (якщо ти не зрозумів, що зробити або принести на наступний урок, запитай вчителя);
- мати один зошит для кожного предмета – запитай вчителя, який зошит потрібен,
- шануй підручники – якщо ти їх загубиш або знищиш, треба буде за них заплатити,
- самостійно не покидай школи під час уроків,
- школа очікує від тебе охайного та чистого одягу. Куртки та взуття ми залишаємо в гардеробі, в школі ми ходимо у змінному взутті.

Шкільна інформація – всю потрібну інформацію тобі перекаже класний керівник або інші вчителі. Також вони зв'язуватимуться з твоїми батьками через електронний журнал або перекажуть інформацію через тебе. У такій ситуації пам'ятай, щоб точно записати інформацію, яку тобі переказав вчитель, або щоб не загубити аркуша, який він передав твоїм батькам.

Уроки – кожний урок триває 45 хвилин. Пам'ятай, щоб завжди мати з собою розклад уроків та пильнувати дзвінки – завдяки цьому ти ніколи не запізнишся!

Для кого професійно-технічне училище (szkoła branżowa)?

Якщо ти хочеш якнайшвидше здобути професію та розпочати роботу відразу після закінчення школи, подумай про професійно-технічне училище. Ця школа поділяється на: школу 1 ступеня (1-3 класи) та школу 2 ступеня (1-2 класи). Навчаючись у такій школі отримаєш практичні навички на робочих місцях та в центрах практичної підготовки. Під кінець навчання в училищі необхідно скласти іспит, який підтверджує кваліфікацію за професією.

Що треба знати перед записом до школи:

Пам'ятай, ти маєш у школі точно такі самі права як польські діти. Відповідно до польського законодавства діти, які не є польськими громадянами й на яких поширюється обов'язок шкільного навчання (obowiązek szkolny), користуються навчанням та доглядом у державних початкових школах (szkoły podstawowe), державних художніх школах, понадпочаткових закладах та школах (placówki i szkoły ponadpodstawowe) на умовах, які ідентичні тим, які стосуються до громадян Польщі. Щоб записатися до школи, ви з батьками повинні надати до нової школи твоє шкільне свідоцтво.

Відомості про твоє здоров'я – перекажи разом із батьками всю інформацію, яка стосується стану твого здоров'я.

Мовний тест – можливо, що вчителі, які працюють в школі, запропонують тобі пройти мовне тестування. Немає чого боятися! Тест допоможе визначити, до якого класу тебе записати, так щоб навчання в польській школі виявилось для тебе цікавим та розвивало тебе. Якщо ти не знаєш польської

Скільки триває обов'язкова освіта в Польщі?

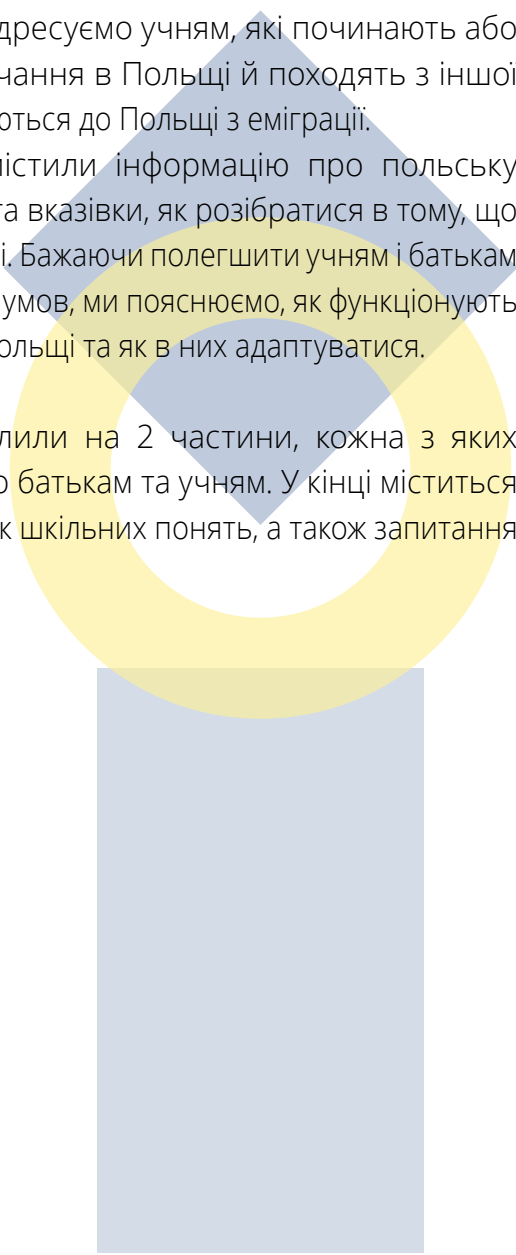
Тобі треба навчатися до досягнення 18-річного віку. Спершу треба закінчити початкову школу (8 років), а потім можеш вибрати, до якої школи підеш. Маєш на вибір: загальноосвітній ліцей (liceum ogólnokształcące, 4 роки), технікум (technikum, 5 років) або професійно-технічне училище (szkoła branżowa, I ступеня – 3 роки навчання, II ступеня – 2 роки навчання). Після закінчення ліцею та технікуму маєш право скласти випускні іспити (egzamin maturalny) та продовжити навчання у вищому навчальному закладі.

Для кого ліцей?

Якщо ти любиш вчитися й хотів би в майбутньому навчатися у вищому навчальному закладі, обери ліцей. Навчання в ліцеї триває чотири роки. Якщо ти обереш заклад цього типу, пам'ятай, що потрібно буде чимало вчитися, а також – що там не здобудеш професії. Завданням цієї школи є підготувати учнів до випускних іспитів – атестату (matura). З атестатом (також називається «świadectwo dojrzałości») зможеш вступити до вищого навчального закладу. Ліцей без отримання вищої освіти не дає професійних можливостей.

Для кого технікум?

Технікуми є для тих осіб, які зацікавлені конкретною професією і бажають розвиватися в цьому напрямі. Крім професійно-технічних предметів, там вивчатимеш також загальні предмети, з яких складатимеш випускні іспити. Тебе також очікує іспит за професією. Атестат надає тобі можливість вступати у вищий навчальний заклад, а складений професійний іспит надає тобі право працювати за професією.

Цей довідник ми адресуємо учням, які починають або продовжують навчання в Польщі й походять з іншої країни або повертаються до Польщі з еміграції.

У ньому ми розмістили інформацію про польську систему навчання та вказівки, як розібратися в тому, що відбувається в школі. Бажаючи полегшити учням і батькам адаптацію до нових умов, ми пояснюємо, як функціонують державні школи в Польщі та як в них адаптуватися.

Довідник ми поділили на 2 частини, кожна з яких адресована окремо батькам та учням. У кінці міститься корисний словничок шкільних понять, а також запитання та відповіді.

ЗМІСТ

1. ВСТУП	1
2. СКІЛЬКИ ТРИВАЄ ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТА В ПОЛЬЩІ?	2
3. ДЛЯ КОГО ЛІЦЕЙ?	2
4. ДЛЯ КОГО ТЕХНІКУМ?	2
5. ДЛЯ КОГО ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ?	3
6. ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПЕРЕД ЗАПИСОМ ДО ШКОЛИ	3
7. КОЛИ ВЖЕ ВЧИШСЯ В ПОЛЬСЬКІЙ ШКОЛІ	4
8. ХТО МОЖЕ ТЕБЕ ПІДТРИМАТИ У РАЗІ ПОТРЕБИ ?	6
9. ЩО МОЖНА РОБИТИ, ЩОБ ПОЧУВАТИСЯ КРАЩЕ У ВАЖКІЙ СИТУАЦІЇ?	9

10. СЛОВНИК

Видавництво:

Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego
plac Dominikański 6
50-159 Wrocław
Tel.: (71) 772 49 00
E-mail: info@wcrs.wroclaw.pl

Перше перероблене видання

Співробітництво:

Відділ освіти муніципального управління Вроцлава

Брошуру підготували:

dr Oliwia Tarasewicz-Gryt (перше видання)
Aleksandra Kosior (перше видання і перше перероблене видання)

Консультація та концепція листів шаблонів:

Aleksandra Thannhaeuser
Magdalena Tutar

Переклад:

Piotr Tokarek (англійська, перше видання)
Wojciech Poros (українська, перше видання)
Yana Sardak (українська, перше перероблене видання)

Графічний дизайн:

Aleksandra Kuciewicz (перше видання)
Weronika Sroga-Tarka (українська, перше перероблене видання)

Електронну брошуру польською, англійською та українською мовами можна завантажити за посиланням: www.wielokultury.wroclaw.pl

Wspólnie

wrocławskie
centrum rozwoju
społecznego

Przy wsparciu UNICEF. Wydatek został poniesiony/ Zadanie jest realizowane w ramach Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 09.06.2022 oraz Letters of exchange for the provision of support related to emergency refugee responses in Wrocław z 09.06.2022.

Вроцлав, 2022

СТАРТОВИЙ ПАКЕТ

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ УЧНІВ